AVIZ
referitor la inițiativa legislativă a cetățenilor pentru revizuirea art. 48 din Constituția României în vederea ocrotirii căsătoriei și familiei în România

Analizând inițiativa legislativă a cetățenilor pentru revizuirea art. 48 din Constituția României în vederea ocrotirii căsătoriei și familiei în România, transmisă FN în data de 3 mai 2006,

CONSILIUL LEGISLATIV,

în temeiul art. 2 alin. 1 lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 46 alin. (2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

avizează favorabil inițiativa legislativă a cetățenilor, cu următoarele observații și propuneri:

1. Inițiativa legislativă are ca obiect introducerea unui nou alineat la art. 48 din Constituția României, republicată, în sensul interzicerii poligamiei și a căsătoriei între persoane de același sex.

Prin obiectul de reglementare, inițiativa legislativă face parte, potrivit art. 73 alin. (2) din Constituție, republicată, din categoria legilor constituționale, de revizuire a Constituției.

Potrivit art. 151 alin. (1) din Constituție, republicată, propunerea de revizuire trebuie adoptată de Camera Deputaților și de Senat, cu o majoritate de cel puțin două treimi din numărul membrilor fiecărei Camere.

2. Fără a ne pronunța asupra aspectelor de oportunitate legate de promovarea prezentei inițiative de revizuire a Constituției — aspecte asupra cărora Consiliul Legislativ nu este abilitat de lege să se pronunțe — menționăm totuși că absența din Constituția României a unei definiții a căsătoriei nu constituie o lacună, așa cum în mod inexact se afirmă în expunerea de motive. Într-adevăr, Constituția reprezintă legea fundamentală a țării, care reglementează la nivel principial, urmând ca principiile constituționale să fie dezvoltate și concretizate prin lege, ordinară sau organică, după caz.

Astfel, conform art. 48 alin. (2) din Constituție, republicată, condițiile de încheiere a căsătoriei se stabilesc prin lege.

Or, una din condițiile de fond ale căsătoriei o constituie diferența de sex. Din reglementarea, de către Codul familiei, a relațiilor de familie rezultă că se poate încheia căsătoria numai între persoane de sex diferit.

De asemenea, referitor la interzicerea poligamiei, menționăm că, potrivit prevederilor art. 5 din Codul familiei, este oprit să se căsătorească bărbatul care este căsătorit sau femeia care este căsătorită, încălcarea acestor prevederi fiind sancționată cu nulitatea căsătoriei, conform art. 19 din același cod.

Pe de altă parte, Codul penal stabilește că încheierea unei noi căsătorii de către o persoană căsătorită constituie infracțiune de bigamie.

3. Pentru a corespunde normelor de tehnică legislativă reglementate prin Legea nr. 24/2000, republicată, titlul propunerii legislative ar fi trebuit redactat fără să prevadă motivarea reglementării, eventual, în următoarea redactare:

„Lege de revizuire a Constituției României"

De asemenea, întrucât se dorește introducerea noului alineat înaintea alin. (1) în vigoare, iar renumerotarea, potrivit normelor de tehnică legislativă, se realizează doar cu ocazia republicării, partea dispozitivă a articolului unic ar fi trebuit să prevadă modificarea art. 48 în următoarea redactare:

„Articol unic. — Articolul 48 din Constituția României, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 767 din 31 octombrie 2003, se modifică și va avea următorul cuprins:".

Menționăm că în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 767 din 31 octombrie 2003 a fost republicată Constituția României din 1991, astfel cum a fost revizuită prin Legea nr. 429/2003, aprobată prin Referendumul național din 18-19 octombrie 2003, confirmat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 3 din 22 octombrie 2003, fapt ce impune corectura de rigoare.

Semnalăm totodată că, potrivit art. 44 alin. (9) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, în cazul legilor de revizuire a Constituției României, formula de atestare a legalității adoptării acestora are următorul cuprins:

„Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților și de Senat, cu respectarea prevederilor art. 151 alin. (1) din Constituția României, republicată."

Președinte,
Dragoș Iliescu

București, 2 iunie 2006.
Nr. 782.